

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' illa de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 3 rals, G...
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

ACTUALITATS.

—Obriu!... Obriu que volèm entrar!...

UNA CARTA.

Sr. Director de *La Campana*:

¿Sab que ja passa de ratlla lo que d' un quant temps á questa part vè fent?

Tot lo que ha succehit, tot lo que succeheix, tot lo que succehirà; tot ho atribuix als libre-cambistas: crech que hasta la filoxera y 'l sarampiò son cosa nostra.

Si no que avuy estich d' humor, n' hi clavarà quatre de frescas, per donarli á entendre que un libre-cambista es un home com tots los demès, ab las sèvas mans, los seus ulls y 'l seu nas á la cara; pero no m' hi vull enfundar y preferirix tirarmo tot à la esquina, encara que siga a riscos de tornarme geperut.

No 's pot negar que vostés son gent de recursos: sempre buscan algú per plantarli 'l mort y quedarse descansats. Avans los que tenian la culpa de tot eran los moderats; després va ser en Bismarck; ara som los libre-cambistas.

Y bè, ¿qué 'n tè que dir del libre-cambi?

Cada vegada que 'ls sento exclamarse, queixantse de las conseqüències que ha de portar, la veritat, potser á vosté l' hi sabrà grèu la confiança; pero 'm fan riure, si senyor, me fan riure de debò.

¿A qui se l' hi ocurreix dir mal d' una cosa que ha de fer la sèva felicitat? ¿No forà ridicul y admirable que un home estés lamentantse per la por de que aviat l' hi haguès de tocar la grossa de Madrid?

Pues lo mateix es dir mal del libre-cambi.

S' exclaman vostés perque suposan que ab la entraida de productes extranjers los del pais no 's despatxaran?

¿Y qué? ¿Qué tè mès portar, verbi gracia, un pantalon de panyo anglés que de panyo de Tarrassa? ¿Qu' es mènos caient poser?

Si lo que fan aqui es per l' estil de lo d' allá ¿perquè no tè de vendre 's del mateix modo?

Dirà que lo que 'ns entrerà serà tant y tant barato, que lo d' aqui no podrà sostenir la competencia de prèus.

¡Y bueno! Si tant y tant barato es, necessitarém mènos quartos pera viure y vestirnos, y, per lo tant, per poch que treballém ja 'n tindrém prou.

Vostés son liberals?

Raves fregits son.

Ves si ho fossen si s' oposarián á que 'ls barcos de totas las nacions tinguessen los mateixos drets, que tot entrés per tot librement y que 'ls homes s' estimesin com a germans, sense posar dificultat de cap classe á las sèvas especulacions.

Tota la por de vostés està en que Inglaterra, per exemple, s' enriqueixi á costas d' Espanya.

Egoistas!

¿Y qué tè mès que s' enriqueixin los d' allà que los d' aquí? ¿No som tots fills d' un mateix Criador, encara que 'ls inglesos siguin rossos y nosaltres morenos?

Vostés sempre han viscut equivocats: may he vist en aquest pais ningú que sapigües mirar la qüestió baix lo seu verdader aspecte, al tractar de regenerar y enriquir la Espanya.

He dit ningú, y dech rectificar: ara últimament ha sortit un home, un home sol: aquest home es en Camacho.

Si senyor, aquest insigne ministre ha sapigut trovar verdaderament la clau del enigma.

¿Volen salvar la patria?

Donchs crehin nous recursos, trayent lo such de lo que se 'n pot treure; pero no anant á apretar ni á xricular als pobres extranjers.

Contribucions novas: aquest es lo secret.

Ja 'm sembla que 'l sento:

—Las contribucions, en lloc de favorir lo desarollo de la nació, al contrari, aixafan al contribuyent y matan lo comers y la producció.

De veras?

Es vosté un ignorant. Es á dir que si 'ls posa una contribució lo pais ne queda ressentit?

¿Sab per què? Perque tot vol trassa: es precis inventar impostos que no entorpeixin la producció.

Pensa vosté que si á cada casa que hi ha un mort se l' hi feya pagar una contribució, se moriria mènos gent? No senyor; se moriria la mateixa.

Donchs busquin cosas per l' estil, y no s' embranquin per combatre 'l libre-cambi sense motius racionals.

Res mès tinc que dirli. Aprofito aquesta gaudi pera oferirli 'ls meus serveys. Soch representant de varias casas de Liverpool, y pot disposar de mi en tot lo que 's refereix á la importació d' articles anglesos, desde las agullas de cusir hasta 'l carbó de pedra.

P. TARDISTA.

A ván veure 'l número passat.
A pesar de las precaucions que varem pendre, no hi vár valer res: varem ser víctimas de un seqüestro.

Lo govern pot seqüestrar á la *Campana* tant com vulga: á pesar de tot, la *Campana* no 's casará ab lo govern.

A Fransa avants de concloure 'l tractat de comers ab Espanya van obrir una informació per averigar l' estat de las industrias.

Aquí á Espanya res d' això.

Los industrials espanyols son menors d' edat, y per aquestas cosas basta 'l parer y la desició dels curadors.

Los curadors de l' industria son los libre-cambistas madrilenyos.

L' obrer Roca y Galés féu un discurs davant de la comissió del Congrés manifestant los perjudicis immensos que han de sufrir las classes treballadoras á conseqüència del tractat ab Fransa.

Y 'l Sr. Ruiz Gomez, un dels capitossos del libre-cambi, mentres vár durar lo discurs vár estar pesant figas.

Així se fan tots los tractats de comers: dormint.

En Moret ha presentat una memoria al govern, indicant la manera de que á Espanya no hi haja emigració.

L' única manera jo la sé.

Que emigrin los libre-cambistas.

Una frase del Sr. Camacho en lo Congrés:

«Nosaltres no demaném la protecció de la prempsa per treure endavant los nostres projectes, perque si son dolents, l' opinió se imposa y 'ls tirarà per terra. ¡No 'n faria pocas de coses l' opinió.... si no l' axelessin!

Encara supuran las tarifas y ja se 'ns obra un' altra llaga: lo tractat de comers ab Fransa.

Es una llaga aquesta per la qual amenassa dissipar-se la industria espanyola.

Los libre-cambistas de Madrid asisteixen al sacrifici y aplaudeixen. Se figuren que son als toros y que l' industria es un toro de gracia.

—¡Que lo mate Camacho!

Y are com are ja 'l hi donan los passes ab la muleta. ¡Cuidado ca ta coje!

* * *

Figúrinse que tal es aquesta gent perlo que ha fet lo *Círcol de la Unió Mercantil*.

A pesar de que allà, primer qu' en lloc, ván protestar contra las tarifas de la contribució industrial, ha bastat que Catalunya fes una protesta semblant, pera publicar un manifest taxantnos de bullangueros, sediciosos, y enemichs de la felicitat d' Espanya per oposarnos al tractat de comers.

Los herèus de D. Quijote son així: ab tal que se sacrifici á Catalunya, 's deixarán arrencar la pell per en Camacho.

Ja ho he dit avants: lo sacrifici de l' industria catalana es per ells una gran corrida de toros, y ja se sab que per anar als toros, saben empenyars'e 'l matallàs.

* * *

Alguns firmants del manifest del *Círcol de la Unió Mercantil* son zorrillistas.

Com a partidaris del libre-cambi diuhens sediciosos als que tancan la botiga; pero com á politichs volen la revolució permanent.

¿Vostés troben estranya aquesta contradicció?

Donchs vegint, aqui esta la gracia.

Es molt sensible qu' en las tarifas del tractat de comers ab Fransa s' hajen descuidat de inclourehi una partida. Lo qual nos fá creure que tindrà l' entrada libres.

Nos referim á la filoxera.

Per ara ja la tenim ficada á l' industria; després la tindrém á las vinyas.

Y llavors ¿de qué farèm mànegas?

Quan la comissió de obrers catalans vár anar á veure á n' en Camacho aquest los vár rebre estant dret.

Es á dir: de la millor manera perque acabessin aviat y toquesin lo dos.

¡Pobre Camacho! Ni siquiera sab aquells versos de Camprodón:

«En los negocios de Estado
la buena forma es el todo.»

No s' hi encaparrin: pels moments de perill, los espanyols tenim un general molt bo y que no recula pera res: lo general *No importa*, ó siga 'l general *Tant se m' endona*.

Per lo tant, deixém de fer corre 'l talers y aprenem á tocar la guitarra.

La miseria ab música es més divertida.

Lo Senat ha aprobat un vot de confiança en favor del govern de 'n Sagasta.

Pochs días avants de caure en Cánovas, també 'l Senat vár donari un vot de confiança.

Ja se sab: quan apuntalan una casa, es senyal de que amenassa ruina.

LA VÉU DELS CORRESPONSALS.—Los josefinos de Martorell tiran endavant los seus projectes de combat contra la desmoraliació revolucionaria. Sembla que per are pensan montar una escola católica á la qual assistiràn los homes y donas barrejats. ¡A salao! Y així combatirà la desmoraliació.

A Vilafant un ricatxo tenia l' intent de establir unas menjas carmelitas al poble perque dessin l' ensenyansa en detriment de la nostra seglea. Vá haberhi una reunió de vehins á la Rectoria y com la majoria no vár estar conforme ab l' innovació projectada 'l rector se 's vár treure del davantá insults y malas paraules. Es llàstima que al seminari no estudihin los aprenents de capellà un tractat de urbanitat evangèlica.

Per rector trempat lo de Cornel (Manresa). A un enterro de una casa de pagés vár anarhi montat en una euga; desde de dalt de l' euga vár cantar las absoltas..... y al veure que 'ls que duyan la caixa no podian seguirlo deya: —¡A veure si hauré d' anarhi ab lo fuet!... L' anar a un enterro ab euga té dos ventatges: la de no cansar-se la de fer l' aprenentatje de cabecilla.

A Rubí l' inspector de primera ensenyansa passà revista á las escolas en companyia del rector y de la Junta. Al passar per davant de l' escola protestant, lo inspector vár entrarhi tot sol: lo rector no vár voler entrarhi la Junta, y així que alguns dels que la componen se diuhens liberals y fins republicans.—Ademés, l' arcalde de Rubí vár negar permís als fusters perque celebressin ball lo dia de Sant Joseph. En cambi 'l rector que 's diu Joseph vár celebrar una vetllada musical sent una gresca extraordinaria.

EN LO PLÀ DE LA BOQUERÍA.

(ENTRE DOS EMBLANQUINADORS.)

—Ja ho véus, Jan; seguint lo ball, tot esperant si algú 'ns crida.

—Noy, així es la nostra vida;

Rambla amunt y Rambla avall.

—Y no es així lo pitjar.

—¿No? ¡Donchs qu' es per tú? —Per mi?

Que no sols no veig venir

un temps un riuet millor,

sí que com mès aném

mès embolicats vivísim,

mès gana y mès set tensim

y mènos quartos guanyém.

—Ja tens rahò! L' altre dia

feyà una cuyna, y á sé,

vaig arribá á sapigué

certs embulls que no sabia.

Eran dos senyors d' edat

que allà á la eixida fumavan,

y, tot gronxantse, parlavan

ab molta formalitat.

«Créguim, deya l' un, a mí

no m' ha sorprès ni un moment:

quan vár pujá aquesta gent

ja vareig pensarmo així.

—Els tréure'ns los més de sobre?

—Els salvar la Espanya? Cái!

Ja poden prometre, ja:

lo prometre no fa podre.

Es clar, l' altre contestava:

—¿qué han fet desde qu' ells hi son?

Barallarse ab tot lo mon,

y espatriar 'l que no ho estava.

Pero 'm sembla que al final

trobarán lo que dihem:

veyà si ans de poch veurém

los canovistes á dalt.

Després van parlar dels drets,

qu' ells los van trobar molt torts,

dels ministres, de les Corts,

y d' enredos com aquets;

y sempre anaven trobant

que las coses s' embolican,

y tornar d' aquí per 'llá.
Noy, aixó de la política
podrà afavorí alguns altres,
però lo qu' es per nosaltres
la ganancia es molt raquítica.
Quan era jove jo hi creya;
però ab lo transcurs dels anys
he rebut molts desenganyos
y ara no tinc cap ideya.
—Ni jo. Tant sols una volta
m' he levantat: un cert plaga
va prometre m' bona paga
si guanyavam la revolta.
—Y ho va cumplir? —Vatua 'l mon!
Vaig fer l' home, vaig cridar,
y sabs lo que 'm van donar?
Onze mesos de ponton.
—Si noy, si, aixó son paranyos
que arman à la gent de bè.
Sempre: ara vè y ara vè....
y així van passant los anys.
Jo ho dich sempre: 'l mal d' Espanya
per curarse es massa vell.
—No tens la canya y pinzell?
Donchs, viva 'l pinzell y canya!
—Qué 'n farém que caygan uns
y 'n pujin d' altres després,
si lo qu' ells desitjan es
escurarnos bè tots junts?
Per xò lo que jo procuro
es anar tirant bè o mal,
y mirar si 's guanya un ral
ja que no 's pot guanya un duro.
—Que aquell ha pujat? Y à mi!
—Que aquest baixa? No m' hi mató.
Ni 'l pa anirà més barato,
ni farán abaixà l' vi.
—Tens rahó, noy: prou tabola:
quan siga 'l cas, treballar,
quan se puga fer menjar,
y salsa, que rodí la bofa!
—Si, si, continuem lo ball
tot mirant si ningú 'ns crida.
—Y seguim la nostra vida
Rambla amunt y Rambla avall.

C. GUMA.

N ministre parla davant de les Corts y exclama:
—¿Qué haviam de fer per tornar á Espanya 'l crèdit que necessitava?
Una operació, y 'l hem feta.
Jo ho crech.
L' hi han fet una operació quirúrgica, y sembla que no podrà pas resistírla.

Entre 'ls presos de aquests dies n' hi ha un acusat de promoure escàndol.
Y després s' ha vist que aquest pobre infelis es un mut.
Figúrinse quins crits devia dar.

Una excusa donan los constitucionals per disculpars a 'n en Camacho.
—Pobre Camachol diuhen: sàpigan que las tarifas que ha plantejat son fetas pels conservadors: ells las tenian preparadas y las haurian plantejat també, si haguessin continuat al frente del govern.

**
Lo fet, en altres termes, es lo següent:
Una mare per matar las ratas, ompla unes quantas pansas d' arsenich.
La mare té un fill llaminer, veu las pansas y se las cruspeix. Pobre criatura! Es trist; pero no hi ha remey, se mor' envenenat.
La mare es lo partit conservador, la criatura en Camacho y las pansas las tarifas.
Aqui lo trist es que 'ls mateixos constitucionals tractin à 'n en Camacho de criatura llaminer.
Y aixó que 'l ministre de Hisenda que s' ha menjat las pansas conservadoras, té la friolera de 65 anys.

Aquest any las parroquias de Barcelona ván acordar suspendre las professons de Senmana Santa.
Es molt natural.
Are com are las professons ván per dintre.

Ha sortit un nou periódich monárquich democràtic. Se titula *El Norte*.
Lo *Norte* del partit de 'n Moret ja sabé quin es: Sota, caball y rey.
Es dir: escudella, carn d' olla y entrant.

Un rasgo de ingenio del Sr. Sagasta.
En un dels seus últims discursos va calificar als industrials de *fantoches*.
Es dir: de putxinelis ó de titeres.

En vista d' aixó y tornant favor per agravi, los *fantoches* cridaré:

—Visca 'l túnec del Sr. Sagasta!

Un ministerial fet à prova de impostos deya aquest dia:

—Siga com siga, lo govern de la fusió es lo millor govern possible.

Resposta de un amich seu:

—Serà tant bon govern com vulgas; pero té un gran defecte.

—Quin defecte?

—Que s' está tirant contribuyents als ulls.

Ha mort lo rector de Castelló de Ampurias à conseqüència de havérseli clavat una espina al estómach.

Es molt sensible que 'l cumpliment dels preceptes de l' iglesia ocasioni aquestes víctimas.

Si 'l pobre rector hagués menjat l' escudellata, no l' hi hauria succehit aquesta desgracia.

Divendres de la setmana passada m' estava jo tranquilament buscant la solució de un problema polítich, plantejat de la següent manera:

«Un ó altre ha de governar à Espanya.»

«Are bè: en Cánovas está desacreditat.»

«En Sagasta acaba de desacreditarse.»

«En Moret no hi ha necessitat de que 's desacrediti.»

Aquí arribava jo dels meus càlculs, quan sento una canonada y se m' enrampan los dits.

—¿Qu' es això? pregunto tot esbarat.

—¿Que vol que siga? D. Estat de siti que dirigeix la paraula als barcelonins.

—¿L' Estat de siti? Donchs fora problemes: basta de matemàtiques.

Los bolsistes miran ab mal ull lo moviment de protesta dels barcelonins.

Està clar: paran lo ram per cassar primas y una mica de soroll de res los esgarria 'l vol, y se 'n han d' entornar à casa ab las gavias vuidas.

—¿De qué 's queixan? ¿qué tenen los industrials? pregunta un bolsista.

—No res, es que 'ls roncan....

—¿Los budells?

—No, las butxacas.

Botigas que no han tancat:
Las tabernas.
Y las iglesias.

Conversa cullida al vol, llavors del tancament de portas:

—¿Ja ha fet provisió senyora Tuyas?

—¿Y donchs? Si senyora. Mirí aquí: hi comprat un bacallà, dos pans de sis llinars y un quarteró d' arròs.

—Ha fet molt santament, perque l' arròs diuhen que a algú aviat se'l hi acabara.

Pregaria de un botiguer:

—Verge de la Bonanova: si féu que las cosas vajin tal com desitjo, vos portare la clau de la botiga al camaril.

Un vell de vuitanta anys agafa una malaltia: lo metje que 'l visita troba qu' en aquell cos hi ha encara molta resistència, lo cuida ab molt interès y logra vence la gran enfermetat.

—Vaja, l' hi diu veientlo convalescent, que bén pochs à la edat de vosté poden alabarre de sortir de una malaltia tant terrible.

Lo vell llençant una riatlleta trista, respon:

—Casi bé no valia la pena.

Una actris se casa ab un tal Eduardo y 's retira del teatre.

Al cap de tres ó quatre mesos una amiga la troba é ignorant que s' haja casat, l' hi pregunta:

—¿Y donchs, quin paper fas ara?

Ella respon:

—Ja no puech fer més que una comèdia: *Los hijos de Eduardo*.

A la plassa mercat de Sant Joseph:

—Mestressa, ¿á quan las taronjas?

—A vint quartos la dozena.

—A divuit?

—No, ha de ser à vint.

—Bé, ¿me 'n donarà 13 per 12, veritat?

—Vaja... vostè no callaria mai. N' hi donaré una de més.

Bueno, dónquim aquesta y las altres dotze ja vindré á buscarlas un altre dia.

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Di-rec ter.

2. ID. 2.ª—Se-dent.

3. ANAGRAMA.—Poll-llop.

4. FIGURA DE PARAULAS. M A R

A S

A L A

S A

R A L

5. GEROGLÍFICH.—Qui té vicis té desfics.

Han endavimat totas las solucions los ciutadans Pere Micos y P. Astais; 4: S. P. M.; 3: Ninot de pega y Requetrech; 2: Nassari, Pigrau y Home del Os y 1 no més Un Cap de matxo.

XARADAS.

I.

Qui paga, segona-terça,
diu un molt antic refrà;
més qu' es are això à l' inversa
aquí à Espanya 's veu ben clar.

Si qui paga dos-hu-inversa
casí assegurarse pot,
qu' en Camacho la cartera
no tindria ni una tot.

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.

En faltantme alguns dinés
lo hu-dos total desseguida
per guanyá ls y no es mentida
lo que dich: no es darm'e tres.

PAU SALA.

MUDANSA.

A casa de 'n Tot Rigal
farà cosa de vuit dies
que un tot encengué l' Elias
gastant carbó de total.

Y al véure això en Matias,
vá exclamar: —Ay jo 't total!
aquest pedás d' animal
no fá més que ximplerías

LL. MILLA.

TERS DE SÍLABAS.

..

..

..

Primera ratlla horitzontal y vertical: nom d' home.
Segona ratlla: una trampa. Tercera ratlla: un lladre.

AGUILETA.

GEROGLÍFICH.

D

Duro Pela Ral Centim

id

BON

dat

1/2

1/2

HERMOSA LOLA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertar-se 'ls ciutadans Pau Sala, Un Tapé y F. de T., Terenci, Nap y Que, Músich, Carrilayre, Simbori y Un Síndich.

Les demés que no s'mencionan no ns serveixen, com y tampoch las que 'ns envian los ciutadans Fulanos de tal, Hermosa Lola, Un nogué que no fa nous, E. Farré, Llambrochs, Crema-Gamot, Xum Tabach, J. Codina y R., y Damia Bleim.

Ciutadà B. Escudé Vila: Té melta rahó, pero la senmana passada sorpresos per 'l estat de cosas que se 'ns va venir à sobre, varem tenir que fer esforços per sortir, apelant als originals de *L' Esquella*. En aquest concepte creiem qu' està satisfet sabent que en la tribulació del moment, la poesia de vosté, va prestarnos un favor d' aquells que no s' pagan.—Pesa Pésols: Publicarem lo geroglífich.

—Baltiseria: Per obtenir *El Tio Conejo* s' haura de dirigirse directament a la administració d' aquell periòdic.—Corsaner: En lo quadret de costums hi ha poca espontaneitat.—Jaumet 2 y Ros: Publicarem lo quadrat.—Músich Carrilayre: Hi anira un epígrama.

—J. Barany: Las poesias encara que regularment verificades, son molt fluixes.—Un curiós: De certas notícies n' ha de respondre una persona coneguda: la que 'ns dona te ademés un defecte, es vella.

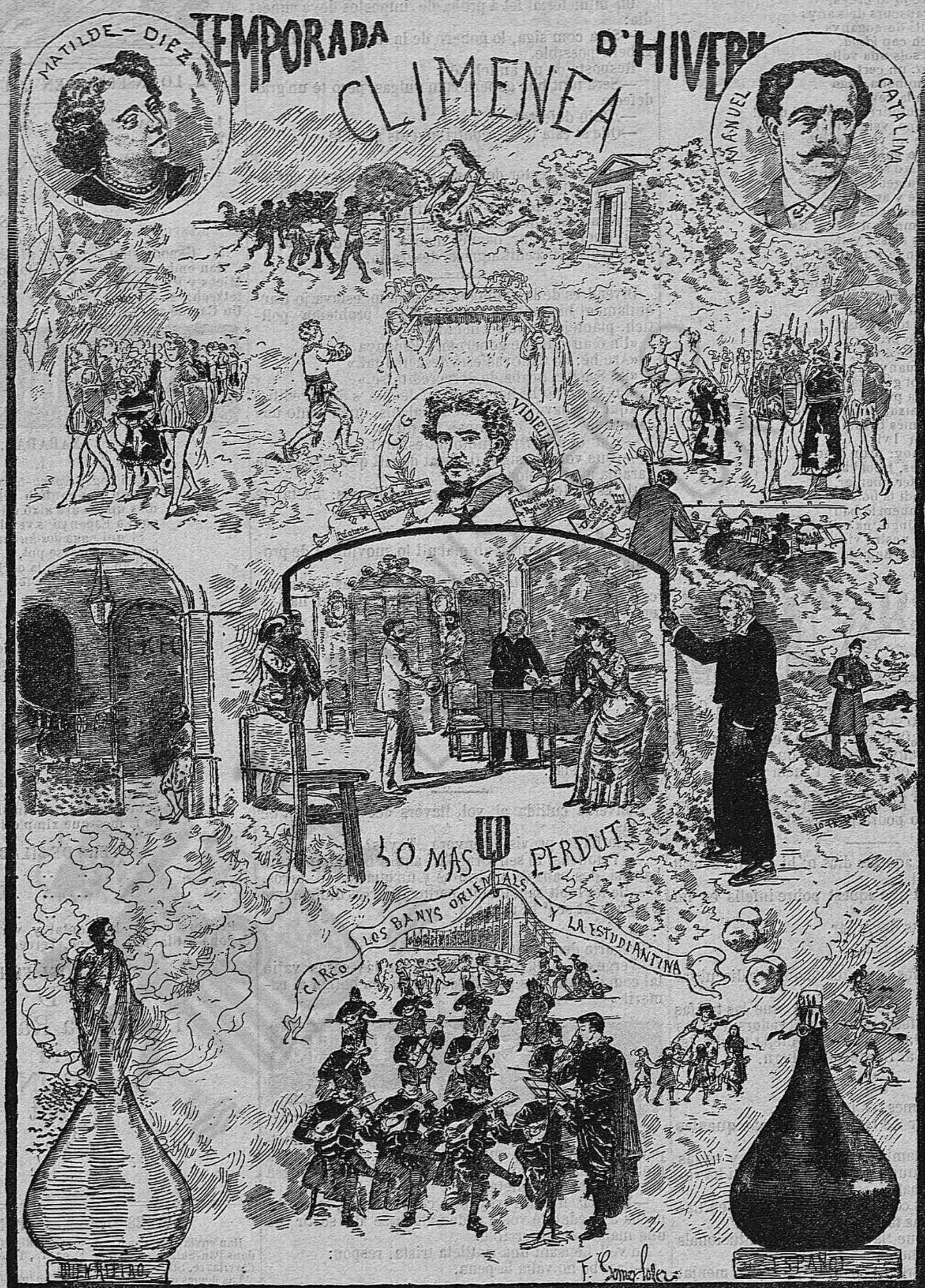
—J. Molas Ballester: Hi ha poca facilitat en la versificació. Vaja, que si vosté vol ho fa millor.—Un Tapé y F. de T.: Acceptem lo que 'ns envia.—Corresponsal, Sallent, F. S. Vilafant y P. A. Martorell: Gracias per las notícias que 'ns envian.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22

REVISTA DE TEATROS.

(Composició de F. Gomez Soler.)

PRINCIPAL.—Matilde Diez.—Manuel Catalina.—Ball de gran aparato: *Climenea*.—Concert del distingit Vidiella.
LICEO. Ompla 'l lloch dels empressaris
un moro que vén rosaris.

ROMEA.—*Lo más perdut* drama de D. Joseph Feliu y Codina.

CIRCO.—*Los banys orientals*, lletra y música de D. Joseph Coll y Britapaja.—L' estudiantina *Fígaro*.

ESPAÑOL Y BUEN RETIRO. . . . : . ¿Dos redomas encantadas?
Competencias redomadas.